

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Censuris, In Qua Sex Disputationibus De Poenis Ecclesiasticis, deque
Irregularitate fusè tractatur, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

§. 1. Expenduntur casus in quibus interdictum locale latum est.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76667)

Decalibus in quibus ipso iure latum est interdium.

§. I.

Expenduntur casus in quibus interdium locale latum est.

- 1 Refertur primus casus in quo interdium locale generale incurritur, qui est cum ciuitas non obseruat quae pro electione summi Pontificis in cap. vbi periculum de elect. in 6. praescribitur.
- 2 Secundus refertur, qui est ob exactionem tributi ab Ecclesiis, vel personis Ecclesiasticis.
- 3 Tertius apponitur ob percussione[m], seu hostilem insecutionem Cardinalium.
- 4 Quartus ob concessione[m] habitacionis usurariis alienigenis factam.
- 5 Quintus ob iniuriam Episcopo factam.
- 6 Sextus, eo quod impediatur Legatus, vel Nuntius Apostolicus, ne suum officium libere exerceat.
- 7 Interdium locale speciale incurritur ob transgressionem constitutionis in cap. 1. de sepulture. in 6.
- 8 Item ob transgressionem constitutionis in cap. quicumque de haeretic. eodem lib.
- 9 Nullum ex praedictis interdictis obseruandum ex obligatione est, quouque fuerit denunciatum.

Primus casus in quo interdium locale generale incurritur, habetur in cap. vbi periculum de elect. lib. 6. vbi ciuitas in qua summus Pontifex moritur, vel illius electio facienda est interdico supponitur, & Pontificali dignitate priuatur eius Rector, & officiales inuolabiliter non obseruauerint quae pro electione summi Pontificis in praedicto cap. praescribuntur, quae latius explicuimus, cum excommunicatione in dicto cap. contentam declarauimus.

Secundus refertur in cap. quamquam de censib. lib. 6. vbi interdicitur Ciuitas, vniuersitas, Colleg. um, Castrum, vel locus qui ab Ecclesiasticis personis, vel ab Ecclesiis pedagia, quidam ab Ecclesiasticis personis, vel ab Ecclesiis pedagia, quidam vel alia tributa per se, vel per alium de rebus suis asportandis, vel exportandis extra causam negotiationis exegerint. Quod interdium persequatur, quouque acceptum restituantur, & pro delicto competens fiat satisfactio.

Tertius continetur in cap. felix de Papis lib. 6. vbi ciuitas quouque praeter Urbem, quae occidentibus, vel peruentibus, seu hostiliter insequentibus Cardinales Sanctae Romanae Ecclesiae auxilium, consilium, vel fauorem praestiterit, vel quae intra mensem a die delicti cogniti computandum delinquentes huiusmodi, prout qualitas facinoris exigit, non duxerit puniendos cum commode possit interdico absolute subiciuntur, & Episcopali dignitate priuatur. Quod interdium non extenditur ad loca subiecta, & de iurisdictione illius ciuitatis, neque est Pontifici relaxatum, tamen excommunicatio ibidem aduersus singulares personas hoc facinus committentes, referretur.

Quartus habetur in cap. 1. de usuris lib. 6. ibi enim statuitur Episcopus, & Archiepiscopus, vel alij Ecclesiastici superiores, vel inferiores suspensionis, vel excommunicationis sententiam per mensem indurato animo sustinuerint eo quod manifestis usurariis alienigenis loca ad habitandum, & frequentandum in terris suis concesserint, ipsorum terrae vbi hi usurarij commorantur, Ecclesiastico interdico supponuntur, quouque illi usurarij ab illis terris recesserint. Tertium vero laicorum non subiciuntur ob hoc delictum interdico, sed veniunt interdicende: vt ex Paludano notauit Sayrus lib. 5. cap. 12. num. 5.

Quintus habetur in Clemen. 1. de Papis, vbi domino temporalis officio quemlibet Episcopum corporali iniuria per se, vel per alium, aut eam ratam habente, vel consilium ad eam parandam praebente, vel scienter praedictum delinquentem defendente, terra illius, dum modo ultra vnam dioecesium non contineat, generali interdico supponitur, usque ad condignam satisfacionem, deinde locus, vel loca, vbi Episcopus fuerit iniuriöse detentus, eidem subiciuntur interdico, quamdiu detentio ipsa durauerit. Quod si sub dominio iniuriantis plures sint dioeceses, interdico est dioecesis in qua is dominus delinquens suum principale habet domicilium, & praeterea illa in qua fuerit delictum hoc commissum, si eius fuerit, & duae aliae quae sub ipso sint eidem loco viciniores. Idemque interdium fertur in ead. Clem. aduersus ciuitatem eale delictum committentem.

Ceterum solum est differentia quod ciuitatis interdium non incurritur ob cuiuslibet Episcopi iniuriam, sed necesse

rio debet esse iniuria Episcopo proprio facta, vt constat ex illis verbis: In suam Episcopum: vt bene notauit Bonac. 1. de censur. disp. 4. q. 3. pun. 4. circa finem. Nominat autem ciuitas: non venit dioecesis, neque item villa aut inferior populus, vt de se constat.

Sextus continetur in Extrauag. Super genes de consuetud. inter communes, vbi domini regni, castris, ciuitatis, oppidi, vel alterius loci impediens, ne Legatus, vel Nuntius Apostolicus in suas terras ingrediatur, neue officium suum exequatur, excommunicationi subicitur, & eorum regna, ciuitates, castra, & loca supponuntur interdico, quouque in ea contumacia persisteat. Sed an hoc impedimentum praestare debeant praetextu consuetudinis, non est constans sententia. Suar. disp. 37. sect. 1. num. 2. Alter. de interdico, disp. 12. c. 3. sub finem, id affirmant, probaque potest partim ex praesatione huius constitutionis, quae est aduersus dominos temporales, praetendentes sibi competere ex consuetudine, ne vilius Legatus ab ipsis non petitus in eorum terras ingrediatur, murusque suum exerceat, quam consuetudinem vt rationi contrariam, & Apostolicae auctoritati detrahentem Pontifex reprobat, partim ex rubrica, sub qua haec constitutio collocata est, quae est de consuetudine.

Ceterum communiore sententia, & tutior est opus non esse ad hanc censuram incurrendam, quod praestetur impedimentum praetextu consuetudinis, sed satis esse quouque titulo praestetur, quia esto Pontifex occasione dominorum qui praetextu consuetudinis hoc impedimentum apponebant Legatis Sedis Apostolicae hanc constitutionem ediderit, tamen cum legem tulit in futurum, nullius consuetudinis meminit, idcircoque reliqui omnes Doctores praeter Suar. & Alerium nihil amplius requirent ad praedictas censuras incurrendas, nisi quod Legatos Sedis Apostolicae impediatur ingressus, & eius munus, & officium. Sicuti tradit Syluest. 2. verb. interdium 4. q. 1. n. 7. Vgolin. tab. 5. cap. 3. n. 7. Tolet. lib. 1. c. 54. n. 1. Sayrus lib. 5. cap. 12. num. 2. Bonacina 1. 3. de censur. disp. 5. q. 3. pun. 5. & alij.

Quoad interdicta localia specialia duplex casus in iure continetur, alter habetur in 1. 1. de sepulture in 6. vbi Clericis siue secularibus, siue regularibus inducentibus aliquem ad vouendum, iurandum, vel fidei interposita promittendum eligere sepulturam in suis Ecclesiis, vel electam non muraturum, latum est praecipuum ne praedictos electores sepeliant, & si forte sepeluerint restituant corpora sepulta si petantur, & insuper intra decem dies a die sepulturae omnia emolumenta occasione sepulturae accepta. Quod si non praestiterint Ecclesiae ipsae apud quas haec corpora sepulta fuerint, nec non & caemeteria earumdem ex tunc eo ipso supponuntur interdico, donec ab eis praestetur restitutio plenaria omnium praedictorum. Huiusmodi casus explicatus est, cum Clement. cupientes. §. sane de Papis declarauimus, quia ibidem aduersus praedictos excommunicatio reservata fertur.

In presenti vero notandum est obligatos esse praefatos clericos ante iudicis sententiam omnia emolumenta occasione sepulturae accepta, restituere, siquidem ob non restitutionem factam grauis poena iniungitur. Deinde Ecclesiam interdico supponi, etiamsi vnus tantum grauem partem emolumenti non restituerit, quia rector Ecclesiae tenetur plenariam satisfacionem facere. Secus vero dicendum est quando religiosus, vel clericus aliquis priuatum committeret hoc delictum, inducens aliquem ad vouendum, vel promittendum eligere sepulturam in eius Ecclesia, & alij Clerici ignari huius criminis sepeliunt defunctum, nullo modo Ecclesia est supponenda interdico, tamen si nihil restituant, quia ob delictum singularis personae non est locus communis aliis interdicendus, maxime cum alij Clerici bona fide processerint, & Textus vtatur verbo praesumpserit.

Alter casus interdici localis specialis continetur in cap. quicumque de Haereticis, lib. 6. si enim haereticus, eiusue receptor, defensor, vel fautor tradatur scienter Ecclesiasticae sepulturae, locus ille in quo sepultus est in perpetuum priuatur, ne alios recipiat. Et licet Paludan. in 4. d. 18. q. 8. art. 1. principali §. quantum ad tertium. Sayr. lib. 5. cap. 12. num. 10. Filiuc. tract. 18. cap. 6. q. 4. num. 140. & alij censent hoc verum esse interdium; Rectius Suar. disp. 37. sect. 1. ad fin. & Item de interdico, disp. 12. cap. 4. num. 28. Bonac. 1. 3. de censur. disp. 4. q. 3. pun. 7. asserunt solum esse prohibitionem, ne ibi alius fidelis sepellatur; nam si interdium esset priuare officii diuinis, & sacramentis, non autem sola Ecclesiastica sepultura. Maxime cum haec prohibitio non extendatur ad omnem Ecclesiam, sed solum ad locum illum, seu tumulum, in quo corpus haereticum, vel eius fautoris sepultum est. Praeterea est notandum debere esse haereticum denunciatum, vt hinc censurae locus sit.

Ad extremum aduerte nullum ex praedictis interdictis obseruandum ex obligatione esse, quouque denunciatio illius facta fuerit, quia post Extrauag. Ad emenda scandalosa nemo tenetur abstinere a celebratione loci, qui denunciatus non est interdico, sicut neque a communicatione cum interdico

Etis, vt ex communi sententia notarunt Suar. *disp. 37. sect. 2. n. 3.* & Sayr. *lib. 5. de usuris, cap. 12. n. 24.* Coninch. *disp. 17. dub. 1. in fine.* Bonact. *3. de censur. disp. 4. q. 3. p. 2. in fine, n. 8.* Filliuc. *tract. 18. c. 6. n. 128.*

§. II.

Expeduntur interdicta personalia generalia ipso iure lata.

- 1 Primum interdictum personale generale incurritur ob concessionem habitationis manifestis usurariis alienigenis.
- 2 Secundum ob concessionem, vel extensionem reprasialium in clericis, ipsorumque bona.
- 3 Tertium ob resistenciam statutis à Summo Pontifice circa diuisionem Episcopatus Tolosani.
- 4 Quartum ob violationem constitutionis Ioannis XXII. circa fructus vacantium beneficiorum.
- 5 Quintum ob appellacionem à mandatis, & ordinationibus Summi Pontificis ad futurum generale Concilium.
- 6 Sextum ob concessionem dimissoriarum ad ordines vacante Sede.
- 7 Vltimum ob imponentes, vel exigentes decimas, aliaue tributa ab Ecclesiasticis personis.
- 8 Debet communitati interdicta delictum constare, vt prædicta censuris afficiantur.

1 Primum interdictum personale generale deduci potest ex *c. 1. de usuris in 6. vbi vniuersitates, collegia, aliaue communitates Ecclesiasticæ habitationem manifestis usurariis alienigenis in suis terris concedentia, interdicto absoluto supponuntur.* Episcopi vero, & alij superiores suspenduntur, inferiores vero excommunicatione ligantur. Communitas vero quæ interdicto supponitur Ecclesiastica esse debet, nam laica alijs pœnis arbitrio Episcoporum compellenda est, vt cauetur in dicto Textu. & notauit Bonact. *3. de censur. disp. 4. q. 1. p. 16.*

2 Secundum est aduersus communitates extendentes, vel concedentes reprasialia in clericis, ipsorumque bona, nisi intra mensem reuocauerint, singulares personæ pœna excommunicationis afficiuntur, vt constat ex *cap. unico de iniurijs lib. 6.* & notant omnes. Hos Textus *superius* explicuimus, cum de excommunicatione egimus.

3 Tertium fertur interdictum contra vniuersitates, quæ ex certa scientia præsumperint resistere statutis à Summo Pontifice circa diuisionem Episcopatus Tolosani, & habetur in *Extravaag. Saluator de Præbendis inter communes,* apponiturque ibi excommunicatio circa particulares personas, suspensio aduersus Capitula, Collegia, & Conuentus, sicuti suis locis explicuimus.

4 Quartum generale personale interdictum continetur in *Extravaag. vnica. Ne Sede vacante, vbi Capitulum, Collegium, vel vniuersitas non obseruans constitutionem Ioannis XXII. circa fructus vacantium beneficiorum, interdicatur absolute.* Idem habetur in *Extravaag. suscepti regiminis.* Episcopi suspenduntur à Pontificalibus, & ingressu Ecclesiæ, singulares personæ excommunicantur, vt suis locis explicatum est.

5 Quintum habetur in *Bulla cœna Domini, clausula secunda,* nam ibi interdicuntur absolute vniuersitates, Collegia, & Capitula seu conuentus appellantes à mandatis, & ordinationibus Summi Pontificis ad futurum generale Concilium. Itaque interdicuntur ij quorum fauore fuerit appellatum. Sed de hoc textu satis diximus, cum hanc Bullæ clausulam explicuimus.

6 Sextum continetur in *Conc. Trident. sess. 7. cap. 10. de reformat. aduersus Capitula Ecclesiarum, quæ infra annum Sedis vacantis dimissorias ad Ordines alicui concedunt, qui beneficii Ecclesiastici recepti, vel recipendi actus non fuerint.* Quod qua ratione debeat intelligi, *superius*, cum de suspensione habitus est sermo, exposuimus.

7 Vltimo referri solet interdictum latum in *capit. clericis de immunit. Ecclesiar. lib. 6.* aduersus vniuersitates imponentes, vel exigentes taleas, decimas aliaue tributa ab Ecclesiasticis personis. Sed hæc constitutio reuocata est à Clemente V. in *Clement. vn. de immunit. Ecclesiar. sicuti alijs relatis notarunt Sayr. lib. 5. cap. 12. num. 13.* Suar. *disp. ar. 37. sect. 1. num. 16.* Bonact. *disp. 4. q. 1. p. 3.* In ea vero Clement. sub pœna excommunicationis præcipitur in huiusmodi exactioibus seruati præscripta in *cap. non minus. & cap. aduersus, de immunit. Ecclesiarum, sicuti superius explicuimus.*

8 Pro his interdictis aduerte eo ipso quod communitati constitit delictum esse commissum cui interdictum annexum est, absque vlla alia sententia, se reputare debet interdicto ligatam, quia personis interdictis, vel excommunicatis, seu suspensis nullus fauor in *Extravaag. Ad euicanda scandala sa-*

ctus est. Sicuti aduertit Suar. *d. disp. 37. sect. 2. num. 5.* Ex eo autem quod vni, vel alteri delictum constet, nullus ligatur interdicto, neque etiam illi qui causam interdicto dederunt, quia hi non ligantur, quouisque communitas ligetur, quæ ligari non potest, nisi delicti plenam, & perfectam noticiam habeat. Sicuti aduertit Suar. *supra, num. 4.* Filliuc. *tract. 18. capite 6. num. 130.*

§. III.

Referuntur interdicta personalia specialia.

- 1 Primum est de eo qui causam interdicto locali, vel generali dedit.
- 2 Secundum contrahitur à iudicibus non seruantibus constitutionem Cap. cum medicinalis, de sentent. excommunic. in 6. in ferendis censuris.
- 3 Tertio interdicuntur recipientes aliquam dignitatem de manu laici.
- 4 Quarto Episcopi, & Superiores usurpantes bona Ecclesiarum, vel beneficiorum vacantium.
- 5 Quinto celebrantes, vel facientes celebrari diuina in ciuitatibus, castris, seu locis alijs interdictis ab Ordinarijs.
- 6 Sexto Episcopi, & Superiores Prælati, recipientes ab Ecclesijs quam visitant munera, & alia quæ sibi non debentur.
- 7 Septimo Ordinarij conferentes beneficia eorum qui pro suis negotijs ad Romanam curiam profecti sunt.
- 8 Octauo Episcopi & Superiores qui aliqua bona beneficiorum vacantium usurpant.
- 9 Nono alienantes Ecclesia bona contra Extravaag. Ambrosiana.
- 10 Decimo Prælati edentes glossas, seu comment. in Trident.
- 11 Vndecimo Metropolitanus qui intra tres menses Suffraganeos Episcopos absque rationabili causa absente, denunciare Pontifici omittit.
- 12 Duodecimo simoniacos ordinantes.
- 13 Tertio decimo recipientes beneficia in confidentiam.
- 14 Decimo quarto Præbiteri, Diaconi, & Subdiaconi in crimine fornicationis perseverantes.
- 15 Denique ij qui elemosinas anticipatas pro Missis dicendis accipiunt. Et quid in hac parte statuerit sacra Congregatio latè expenditur.

Primum speciale interdictum colligit communis sententia, vt videti potest apud Sayrum *lib. 5. de usuris, capite 12. num. 11.* Suar. *disp. 37. sect. 1. num. 15.* Nauart. *cap. 27. num. 169.* Filliucium *tract. 18. cap. 6. num. 144.* Bonact. *3. de censur. disp. 4. q. 1. p. 1.* ex Textu in *cap. si sententia de sentent. excommunicat. lib. 6.* decidente eum qui causam dedit interdicto locali, vel generali personali, specialiter manere interdictum, neque posse vllibi diuina participare.

Secundum interdictum habetur in *cap. cum medicinalis, de sentent. excommunicat. in 6.* aduersus quoscuque Iudices, qui in ferendis sententijs excommunicationis, suspensionis, & interdicti non seruant formam ibi præscriptam, quæ est proferre sententiam in scriptis, & in ea exprimere causam, ob quam fertur, & exemplum scripturæ tradere excommunicatione intra mensem, si ab eo postulatam fuerit. Hi ergo Iudices delinquentes ab ingressu Ecclesiæ, & diuinis officijs per mensem suspenduntur. Vnde non solum in Ecclesia, sed extra videtur priuari ab audicione diuinorum, alijs suspensioe illa verba: *A diuinis officijs,* siquidem ex interdicto ab ingressu Ecclesiæ priuatur interdictus officijs diuinis in Ecclesia assistere, tamen alijs non improbabiler videtur illa verba *Ab officijs diuinis,* causa maioris claritatis apposita esse, idcircoque solum ab officijs diuinis intra Ecclesiam hoc interdictum priuari. Sicuti indicat Suar. *disp. 37. sect. 1. num. 1.* Hæc censura non extenditur ad Episcopos, quia de illis non est facta mentio. Neque Prælatos regulares pleiurque comprehendit, quia priuilegio, consuetudine recepta solent verbo tenus has censuras in suos subditos proferre, vt notauit Henric. *lib. 13. cap. 43. num. 5.* Sayr. *lib. 5. cap. 12. numero 17.* Huic censuræ annexa est quæ fertur in *cap. sacro de sentent. excommunicat. aduersus quemcuque Iudicem præsumptenter ferre sententiam excommunicationis non præmissa competente monitione, & personis presentibus idoneis per quas possit monitio probari, interdicatur huic iudici per mentem ingressu Ecclesiæ.*

Tertio interdicuntur ab ingressu Ecclesiæ qui Episcopatum, Abbatiam, aliamue dignitatem Ecclesiasticam de manu laici receperint, eidemque censuræ laicos subicitur. Sicuti habetur in *cap. si quis dinceps, 16. q. 7.* Requiritur autem vt receptio sit completa, & perfecta, quæ non intelligitur esse, nisi illius dignitatis possessio capta fuerit. Sicuti tradit Suar. *disp. 37. sect. 1. num. 9.* Filliuc. *tract. 18. num. 145.* Alit. *disp. 17. cap. 10.*